

Age ecquæ tandem vices tam ratae esse possunt, quām est exactè comparatus à natura tempestatum anni tenor in orbem redeuntium? omnium illr quidem rerum fecunditate prædictus: æstates deinceps, hyemisque referens temporibus destinatis: simul dies & noctes inoffensis vicibus alternantes: è quibus menses antrisque conficitur. Ac magnitudine quidem ambitum longè summum complexus, motu pernicissimo circumagitatur: claritate sincerissima prædictus, vi etiam potentiaque freat exorte ut senij, sic interitus. Hic omnium animantium naturas, tum aquatilium, tum pedestrialium, tum etiam in elemento spirabili visitantium, segregat: issque spatia vita suis admetitur motibus. Ex hoc animam ducunt omnia: ab hoc animant habent animantia: ex hoc deinde miracula rerum nouarum existunt, quæ statis temporibus efficiuntur. Vis ventorum omniuagia in seipsa conflictatur: Fulmina è celo cadunt: Pluix procellosa atque stupendè subitos fragores edunt. Vnde fit, vt & vi humoris expressa, & vi ignea diffusa constituatur vniuersi cordia. Iam verò terra omni genere vestita stirpium fructantium, riguissime exuberans largè erumpentibus, trita vestigiis animantium, quæ in ea passim circumferuntur: omnia tempestivè preferens exesse & vegetans, hospitalkque sinu excipiens, cum innumeris ipsas rerum formas perforat, ab issque multipliciter afficiatur: nihil secus tamen naturam asseruat indomitam senectute, quamlibet ipsa motibus contremefacta, vndis superfluentibus proluta, incendiis denique inflammatæ, modò hac, modo illac parte sui. Quinetiam illa ipsa omnia censem, merito possint incolumentis eius causa commode euenire, salutemque illi sempiternam præstare. Siquidem ea motu quassata, continuò profiliunt venti qui introrsus insinuantur: vtique spiraculis terratum discessibus patefactis, ut superius dictum est. Imbris etiam tum expurgatur, cum omnia pestifera in ea abluantur. Ad sincerorēmque constitutionem super subterque tum reducitur, quum auris perspiratur. Et conflagrationes quidem quod concretius est terra, E concoquunt: congelationes item quod inflammatum est, id attemperant ipse atque remittunt. Ac singularum quidem rerum alia oriuntur, alia vegetantur, & alia occidunt: cum interim ortus competescant grassanteis interitus, rursusque interitus rerum leuent ortus exuberanteis. Unica verò ex omnibus conflata incolumentas permanet ipsa in æsum: cum inter se rebus ex aduerso obstantibus, & cedentibus vicissim atque præalentibus, vniuersitas